

SUMMARIA IURIDICA

Välisajakirjades ilmunud
õiguslaste kirjutiste tutvustusi

2017: 4

Väljaanne ilmub
viis korda aastas

ISSN 1736-0404

www.nlib.ee/summaria-iuridica

SISUKORD

AHISTAMISEST JA KIUSAMISEST TÖÖSUHETES : valik raamatuid ja artikleid	2
VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES.....	6
ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED	6
ÕIGUSAJALUGU	6
TSIVIILÕIGUS	6
Asjaõigus	7
Võlaõigus	7
Perekonnaõigus.....	7
Pärimisõigus.....	8
ÄRIÕIGUS	8
INTELLEKTUAALNE OMAND	8
KESKKONNAÕIGUS	9
TÖÖÕIGUS.....	9
SOTSIAALÕIGUS	10
FINANTSÕIGUS.....	10
KARISTUSÕIGUS.....	11
MENETLUSÕIGUS	12
RIIGIÕIGUS	13
HALDUSÕIGUS	15
MEDITSIINIÕIGUS	17
RAHVUSVAHELINE ÕIGUS	18
Inimõigused.....	19
Euroopa Liidu õigus	19
Mereõigus.....	23
Rahvusvaheline eraõigus.....	23

AHISTAMISEST JA KIUSAMISEST TÖÖSUHETES : valik raamatuid ja artikleid

6. juulil 2017 jõustusid karistusseadustiku muudatused, mille kohaselt said ahistavast jälitamisest ja seksuaalsest ahistamisest süüteod.

Töökohal toimuva soolise ja seksuaalse ahistamise leviku ning Eesti elanikkonna teadmiste ja hoiakute väljaselgitamiseks viis Poliitikauuringute Keskus Praxis aastatel 2012–2013 läbi uuringu, mille aruanne avalikustati 2014. aasta aprillis. Eestis teostati taoline põhjalik analüüs esmakordselt. 1500 inimese hulgas korraldatud pilootküsitlusest selgus, et Eesti inimesed mõistavad ja tajuvad ahistamist väga erineval moel ning teadlikkus soolise ja seksuaalse ahistamise teemast on madal. Teisalt väljendatakse valmisolekut ning vajadust sekkuda, kui ollakse ahistamise tunnistajaks ning ollakse teadlikud juhtkonna kohustusest tagada ahistamisvaba töökeskkond.

Vt: <http://www.praxis.ee/tood/sooline-ja-seksuaalne-ahistamine-toelus/>

Soolise ja seksuaalse ahistamise mõistete puhul puudub uurijate seas ühtne kokkulepe, mil viisil neid nähtuseid defineerida. Lisaks on paralleelselt ahistamise mõistetega kasutusel ka terve rida teisi sõnu nagu näiteks vägivald ja kiusamine (ingl *bullying*), mis muudab pilti veelgi segasemaks. Nii eksisteerib üheaegselt mitmeid mõisteid, definitsioone ja klassifikatsioone, mis on ka erinevates ühiskondades ja erinevate distsipliinide poolt erinevalt sisustatud (uuringu aruanne, lk. 7).

Loe uuringu aruannet: [Sooline ja seksuaalne ahistamine töökohal](#) (Praxis, 2014)

Summaria Iuridica käesolev number pakub valikut töökiusamist ja ahistamist töösuhetes käsitlevast kirjandusest.

RAAMATUD

Barnes, Lizzie. [Bullying and behavioural conflict at work : the duality of individual rights](#). - Oxford, UK ; New York : Oxford University Press, 2016. - XX, 280 lk.

Bartol, Curt R. ; Bartol, Anne M. [Criminal behavior : a psychological approach](#). - United States : Pearson, 2014. - 672 lk.

[Bullying : experiences and discourses of sexuality and gender](#) / ed. by Ian Rivers, Neil Duncan. - London ; New York : Routledge, 2013. - XVI, 171 lk.

[Bullying in different contexts](#) / ed. by Claire P. Monks, Iain Coyne. - Cambridge ; New York : Cambridge University Press, 2011. - XIII, 261 lk.

[Bullying in the workplace : causes, symptoms, and remedies](#) / ed. by John Lipinski, Laura M. Crothers. - New York ; London : Routledge Academic, 2014. - XXVI, 428 lk.

Cobb, Ellen Pinkos. [Workplace bullying and harassment : new developments in international law](#). - London ; New York : Routledge, 2017. - XI, 304 lk.

Egnell, Robert ; Hojem, Petter ; Berts, Hannes. [Gender, military effectiveness, and organizational change : the Swedish model](#). - Basingstoke ; New York : Palgrave Macmillan, 2014. - XI, 185 lk.

Geistman, H. James. [Women, the crime of stalking, and its effects : a study of police attitudes and practices](#). - Lewiston : Edwin Mellen Press, 2011. - VII, 490 lk.

Goodman-Delahunty, Jane ; Foote, William E. [Evaluation for workplace discrimination and harassment](#). - Oxford : Oxford University Press, 2011. - XI, 245 lk.

Jokinen, Brita. [Narsisti keskellämmä](#). - Helsinki : Minerva, 2012. - 326 lk.

Meadows, Robert J. [Understanding violence and victimization](#). - London : Pearson Education, 2013. - X, 222 lk.

Numhauser-Henning, Ann ; Laulom, Sylvaine. [Harassment related to sex and sexual harassment law in 33 European countries : discrimination versus dignity](#) / European Commission, Directorate-General for Justice. - Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2013. - 302 lk.

Rantaeskola, Satu ; Hyyti, Jari. [Haastavat asiakastilanteet – väkivalta työssä](#). - Helsinki : Talentum, 2015. - XVI, 245 lk.

[Risky business : psychological, physical and financial costs of high risk behavior in organizations](#) / ed. by Ronald J. Burke, Cary L. Cooper. - Farnham : Gower, 2010. - XXII, 459 lk.

van der Aa, Suzan. [Stalking in the Netherlands : nature and prevalence of the problem and the effectiveness of anti-stalking measures](#). - Apeldoorn ; Portland : Marklu, 2010. - 320 lk.

Vardi, Yoav ; Weitz, Ely. [Misbehavior in organizations : a dynamic approach](#). - New York ; London : Routledge, 2016. - XX, 334 lk.

[Victims of crime](#) / ed. by Robert C. Davis, Arthur J. Lurigio, Susan Herman. - Thousand Oaks : SAGE Publications, 2013. - XX, 544 lk.

Vaata ka:

Kahu, Kaidi. [Ahistava jälitamise kriminaliseerimine Eestis – kuriteokooseisu erakordsusest ja sellega seotud probleemistikast : \[magistritöö\]](#) / Tartu Ülikool, sotsiaalteaduste valdkond, õigusteaduskond, karistusõiguse osakond ; juhendaja: Andres Parmas. - Tartu : Tartu Ülikool, 2017. - 87 lk.

Kastepõld-Tõrs, Kaia. [Töökius : psühholoogiline eneseabi](#). - Tallinn : Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku kantselei, 2016. - 28 lk. (TÄISTEKST)

Lamesoo, Katri. [Seksuaalne ahistamine kui uurimisvaldkond – proovikivi Eestile](#) // Ariadne Lõng (2012) ak. 12, nr. 1/2, lk. 3-18.

Punnison, Eveli. [Töölase kiusamise avaldumine ja juhtumite lahendamine Eesti tootmisettevõtte näitel : \[magistritöö\]](#) / Tartu Ülikool, majandusteaduskond, ettevõtetmajanduse instituut ; juhendajad: Kulno Türk, Elina Kallas. - Tartu : Tartu Ülikool, 2011. - 108 lk.

Rannamägi, Eda. [Töökiusamine erinevate põlvkondade töötajate näitel : \[lõputöö\]](#) / Tartu Ülikool, Pärnu kolledž, sotsiaaltöö korralduse osakond ; juhendaja: Kandela Õun. - Pärnu : Tartu Ülikooli Pärnu kolledž, 2017. - 59 lk.

Tambur, Merle. [Workplace bullying in Estonian organizations: the prevalence and causes](#) / University of Tartu ; Faculty of Economics and Business Administration ; supervisor: Maaja Vadi. - Tartu : University of Tartu Press, 2015. - 209 lk. - (*Dissertationes rerum oeconomicarum Universitatis Tartuensis* ; 54).

Uibo, Lille. [Seksuaalne ahistamine töökohal : \[magistritöö\]](#) / Tartu Ülikool, õigusteaduskond, tsiviilõiguse õppetool ; juhendaja: Merle Muda. - Tartu : Tartu Ülikool, 2014. - 87 lk.

ARTIKLID

Branch, Sara ; Ramsay, Sheryl ; Barker, Michelle. [Workplace bullying, mobbing and general harassment: a review](#) // International Journal of Management Reviews. Vol. 15 (2013), issue 3, p. 280-299.

Research into workplace bullying has continued to grow and mature since emerging from Scandinavian investigations into school bullying in the late 1970s. Research communities now exist well beyond Scandinavia, including Europe, the UK, Australia, Asia and the USA. While the terms 'harassment' and 'mobbing' are often used to describe bullying behaviour, 'workplace bullying' tends to be the most consistently used term throughout the research community. In the past two decades especially, researchers have made considerable advances in developing conceptual clarity,

frameworks and theoretical explanations that help explain and address this very complex, but often oversimplified and misunderstood, phenomenon. Indeed, as a phenomenon, workplace bullying is now better understood with reasonably consistent research findings in relation to its prevalence; its negative effects on targets, bystanders and organizational effectiveness; and some of its likely antecedents. However, as highlighted in this review, many challenges remain, particularly in relation to its theoretical foundations and efficacy of prevention and management strategies.

Brewer, Gayle ; Whiteside, Emma. [Workplace bullying and stress within the prison service](#) // Journal of Aggression, Conflict and Peace Research. Vol. 4 (2012), issue 2, p. 76-85.

Consequences of workplace bullying include increased stress, poor physical and psychological health and low job satisfaction. Workplace bullying is particularly prevalent in professions that may involve a degree of aggression. Despite this, little information exists about the nature of workplace bullying in a prison context. The current study aims to investigate the presence of workplace bullying at one British prison.

Flint, Stuart W ; Snook, Jeremé. [Obesity and discrimination](#) // International Journal of Discrimination and the Law. Vol. 14 (2014), issue 3, p. 183-193.

A concomitant increase has been observed between the prevalence of obesity and the stigmatization and discrimination of the condition. Despite reports of such negative experiences, there appears to be little deterrence for individuals to behave in a non-discriminatory fashion towards the overweight and obese. This article focuses on an emergent academic, legal and medical debate concerning obesity and human well-being and its possible impacts in the workplace and on disability discrimination laws.

Howard, Jack ; Johnston, Allen ; Wech, Barbara ; Stout, James. [Aggression and bullying in the workplace: it's the position of the perpetrator that influences employees' reactions and sanctioning ratings](#) // Employee Responsibilities & Rights Journal. Vol. 28 (2016), issue 2, p. 79-100.

While research has identified the causes and consequences of workplace aggression and bullying, little research has examined the factors that shape employee responses to aggression and bullying. In the present paper two studies are conducted in a healthcare setting to determine the factors that shape perceptions of aggression and bullying and how those perceptions subsequently influence employee reactions and sanctioning ratings.

Lewis, Duncan ; Megicks, Phil ; Jones, Paul. [Bullying and harassment and work-related stressors: evidence from British small and medium enterprises](#) // International Small Business Journal. Vol. 35 (2017), issue 1, p.116-137.

This article examines the relationship between work-related stressors and bullying and harassment in British small and medium sized enterprises (SMEs). Using representative data from a national survey on employment rights and experiences (Fair Treatment at Work), this research identifies that bullying and harassment are just as prevalent in British SMEs as in larger organisations.

McGlynn, Clare ; Rackley, Erika. [Image-based sexual abuse](#) // Oxford Journal of Legal Studies. Vol. 37 (2017), issue 3, p. 534-561.

Advances in technology have transformed and expanded the ways in which sexual violence can be perpetrated. One new manifestation of such violence is the non-consensual creation and/or distribution of private sexual images: what we conceptualise as 'image-based sexual abuse'. This article delineates the scope of this new concept and identifies the individual and collective harms it engenders. We argue that the individual harms of physical and mental illness, together with the loss of dignity, privacy and sexual autonomy, combine to constitute a form of cultural harm that impacts directly on individuals, as well as on society as a whole.

Milner, Susan ; Gregory, Abigail. [Gender equality bargaining in France and the UK: an uphill struggle?](#) // Journal of Industrial Relations. Vol. 56 (2014), issue 2, p. 246-263.

Collective bargaining is widely advocated as one means of addressing continued gender pay disparities. However, since collective bargaining has been weakened as a mode of employment regulation, its efficacy relative to statutory regulation is a matter of debate. This article examines the relationship between collective bargaining and the law and the impact of bargaining content and structures on gender equality outcomes, by focusing on France and the United Kingdom, two European Union (EU) countries which have markedly different collective bargaining traditions and structures, contrasting legal traditions and different gender regimes.

Salin, Denise ; Hoel, Helge. [Workplace bullying as a gendered phenomenon](#) // Journal of Managerial Psychology. Vol. 28 (2013), issue 3, p. 235-251.

The purpose of this paper is to argue that bullying is a gendered, rather than gender-neutral, phenomenon. Design methodology approach - the paper reviews empirical findings on gender and bullying and identifies and discusses theoretical frameworks that can provide explanations for identified gender differences. The paper shows that there are gender differences not only in reported prevalence rates and forms of bullying, but that gender also matters for the way targets and third parties make sense of and respond to bullying.

Salminen, Simo. [Occupational safety in Finland](#) // Current Politics & Economics of Europe. Vol. 26 (2015), issue 2, p. 197-211.

The aim of this review is to describe the research carried out in Finland related to occupational safety. Firstly, we examined studies on occupational injury. We used published articles to study factors such as gender, age, and experience. We also examined problems related to hazardous industries such as agriculture, construction and the metal industry. In addition to occupational injuries, we studied violence at work. We found that women and health care workers in particular increasingly encounter violence at their workplaces. Bullying is also rather common at Finnish workplaces. Finnish safety research has been innovative. Our researchers have developed new safety prevention programs, new observation methods, and a new forum, the goal of which is to reach zero accidents.

Samnani, Al-Karim ; Singh, Parbudyal. [Workplace bullying: considering the interaction between individual and work environment](#) // Journal of Business Ethics. Vol. 139 (2016), issue 3, p. 537-549.

There has been increased interest in the "dark side" of organizational behavior in recent decades. Workplace bullying, in particular, has received growing attention in the social sciences literature. However, this literature has lacked an integrated approach. More specifically, few studies have investigated causes at levels beyond the individual, such as the group or organization.

Schindeler, Emily. [Workplace violence: extending the boundaries of criminology](#) // Theoretical Criminology. Vol. 18 (2014), issue 3, p. 371-385.

There is a growing body of research concerned with the prevalence, antecedents and impacts of interpersonal workplace violence which causes significant psycho-social injuries. Contributions have been made by sociologists, psychologists, organizational behaviourists and management functionalists. However there has been a paucity of attention by criminological theorists or empiricists despite the well-documented costs for victims, bystanders, employers and the public purse. Drawing from key themes within existing literature, this article applies constructive criminology principles and normalization theory to extend the understanding of interpersonal violence within the workplace and challenges to prevention.

Venetoklis, Takis ; Kettunen, Pekka. [Workplace bullying in the Finnish public sector](#) // Review of Public Personnel Administration. Vol. 36 (2016), issue 4, p. 370-395.

We examine incidents of workplace bullying by using an Internet-based survey. Our unique sample consists of 1,072 public-sector employees working in 12 Finnish ministries. Of those surveyed, 20.3% reported experiencing work task-related bullying multiple times per month, whereas 11.3% reported experiencing personal-level bullying.

Vaata ka:

Harassment in the Brussels EU bubble (23.10.2017)

<https://www.politico.eu/blogs/playbook-plus/2017/10/sexual-harassment-assault-in-the-brussels-eu-bubble-metoo/>

[Physical and psychological violence at the workplace](#) (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 2010)

[Violence against women: an EU-wide survey](#) (2014)

[Violence and harassment against women and men in the world of work](#) (International Labour Organization, 2017)

VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES*

Artiklite täistekstid e-ajakirjadest ja andmebaasidest on kättesaadavad Rahvusraamatukogu [otsinguportaali](#) sisseloginud kasutajale.

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

Kramer, Ernst A. Zuhause im deutschen Rechtskreis und in angrenzenden Gebieten des europäischen Privatrechts // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2017) nr. 3, lk. 625-638. Šveitsi-austria õigusteadlase Ernst A. Krameri (1944) ülevaade oma elust, õpingutest, eeskujudest ja teadustöödest.

Märksõnad: õigusteadus; eraõigus; tsiviilõigus; juristid; Euroopa; Austria; Šveits

Legrand, Pierre. Jameses at play: a tractation on the comparison of laws // [The American Journal of Comparative Law](#) (2017) supplement 1, lk. 1-132. Võrdleva õigusteaduse olemusest ning kultuurilistest ja geograafilistest mõjudest selles.

Märksõnad: võrdlev õigusteadus; õigusteadus; õigusteooria

Munshi, Sherally. Comparative law and decolonizing critique // [The American Journal of Comparative Law](#) (2017) supplement 1, lk. 207-235. Võrdleva õigusteaduse interdistsiplinaarsusest ja iseseisvusest.

Märksõnad: võrdlev õigusteadus; õigusteadus; õigusteooria

Suntrup, Jan Christoph. Michel Foucault and the competing alethurgies of law // [Oxford Journal of Legal Studies](#) (2017) nr. 2, lk. 301-325. Teadmiste ja tõe käsitlest prantsuse filosoofi Michel Foucault' (1926–1984) teoorias.

Märksõnad: õigusfilosoofia; tõde; teadmised; õigusteooria; õigusteadus

Viljanen, Mika. A cyborg turn in law? // [German Law Journal](#) (2017) nr. 5, lk. 1277-1308. Küborgide ja nende tegevuse legaliseerimise probleemidest.

Märksõnad: robotid; küborgid; inimene-masin süsteemid; õigusvõime; vastutus; õigusloome; võrdsed võimalused; otsustamine; legaliseerimine ([TÄISTEKST](#))

ÕIGUSAJALUGU

Derry, Caroline. „Female husbands”, community and courts in the eighteenth century // [The Journal of Legal History](#) (2017) nr. 1, lk. 54-79. Samasooliste abieludest 18. sajandil, ühiskonna suhtumisest ja õigusnormidest ning kohtupraktikast.

Märksõnad: seksuaalvähemused; samasooliste partnerlus; naised; abielu; abikaasad; lesbid; geid; kohtulahendid ([täistekst RRI arvutivõrgus](#))

Martens, Sebastian A. E. Methodenfragen und die Behandlung von Grundlagenstörungen im Europäischen Privatrecht // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2017) nr. 3, lk. 600-624. Tsiviil- ja üldise õiguse ühiste ja erinevate käsitluste kujunemisest Euroopa eraõiguses alates keskajast.

Märksõnad: rahvusvaheline eraõigus; tsiviilõigus; tavaõigus; Rooma õigus; õigusfilosoofia; induktiivne meetod; deduktsioon; kodifitseerimine (jur.); Euroopa; Saksamaa; Inglismaa

TSIVIILÕIGUS

Hager, Johannes ; Müller-Teckhof, Alexander. Die Entwicklung des Notarrechts in den Jahren 2016 bis 2017 // [Neue Juristische Wochenschrift](#) (2017) nr. 26, lk. 1860-1866. Notarite tegevusega seotud seadusemuudatustest ja kohtupraktikast aastatel 2016–2017.

Märksõnad: notarid; notariaaltoimingud; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Raue, Benjamin. Haftung für unsichere Software // [Neue Juristische Wochenschrift](#) (2017) nr. 26, lk. 1841-1846. Tsiviilõiguslikust vastutusest tarkvara eaturvalisuse korral.

Märksõnad: infotehnoloogia; tarkvara; pahavara; arvutiturve; küberturve; kahju tekitamine; vastutus; Saksamaa ([BECK](#))

Asjaõigus

Böttcher, Roland. Die Entwicklung des Grundbuch- und Grundstücksrechts bis Juni 2017 // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 38, lk. 2726-2730. Juhtumipõhine ülevaade kinnisvaratehingute ja kinnistusraamatu kannetega seotud seadusemuudatustest ja kohtupraktikast 2017. aasta esimeses pooles.

Märksõnad: kinnisvara; tehingud; teovõime; kinnistusraamatud; omand; notariaaltoimingud; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Krasnova, Tatyana. Servitude types: foreign experience and draft amendments to Russian legislation // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2017) nr. 3, lk. 669-688. Servituutidest ja piirangute rakendamise põhimõtetest (nt *numerus clausus*) erinevate Euroopa riikide õiguses ja Vene tsiviilkoodeksi kavandatavates muudatustes.

Märksõnad: servituudid; piiratud asjaõigused; kinnisvara; omand; õigussüsteemid; Euroopa; Venemaa

Laukkanen, Valtteri. Kiinteistön myyjän pidättymisoikeuden sivullissitovuus // [Lakimies](#) (2017) nr. 3/4, lk. 431-450. Müüja õigusest keelduda kohustuste täitmisest kinnisvara müümisel lepingu rikkumise korral; kinnisvaraseaduse 2. ptk, 30. osa tõlgendamisest.

Märksõnad: kinnisvara; müümine; ostmine; võlad; lepingud; Soome

Пономарев, М. В. Право собственности на отходы: правовые проблемы реализации и перехода // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 8, lk. 53-64. Jäätmetest kui omandist ja omandisuhete reguleerimisest.

Märksõnad: omand; jäätmed; tootmisjäätmed; keskkonnakaitse; Venemaa

Ramaekers, Eveline. What is property law? // [Oxford Journal of Legal Studies](#) (2017) nr. 3, lk. 588-617. Omandiga seotud õigustest riigisisese ja ELi õiguse suhestuses.

Märksõnad: omand; vara; kinnisvara; võrdlev õigusteadus; siseriiklik õigus; Euroopa Liidu õigus

Võlaõigus

Amery, Jascha. Vertragsrechtliche Fragen zum Online-Brancheverzeichnis // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 32, lk. 2309-2315. Kliendilepingutest elektrooniliste ärikataloogide pidamisel.

Märksõnad: lepinguõigus; e-äri; teatmikud; kataloogid; lepingud; hinnad; pettus; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Малеина, М. Н. Правовая природа, структура связей и содержание договора о волонтерской деятельности // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 8, lk. 42-52. Vabatahtliku tegevuse lepinguliste suhete õiguslikust reguleerimisest.

Märksõnad: lepinguõigus; vabatahtlikud; heategevus; teenused; mittetulundussektor; lepingud; Venemaa

Nolan, Donal. Rights, damage and loss // [Oxford Journal of Legal Studies](#) (2017) nr. 2, lk. 255-275. Õiguste, kahju ja kahjumi kontseptsioonist ning nende omavahelisest suhestusest.

Märksõnad: kahju tekitamine; kahjud; hooletus; õigusteooria; õigusfilosoofia

Perekonnaõigus

Ipsen, Jörn. Ehe für alle – verfassungswidrig? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 15, lk. 1069-1099. Samasooliste abielu poliitilisi ja maailmavaatelisi aspekte Saksa tsiviilseadustiku § 1353 peagi jõustuva muudatuse põhiseadusele vastavuse valguses.

Märksõnad: kooselu; samasooliste partnerlus; abielu; põhiseadused; põhiseaduslikkuse järelevalve; seaduste tõlgendamine; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Wijffelman, Anne. Child marriage and family reunification // [Netherlands Quarterly of Human Rights](#) (2017) nr. 2, lk. 104-121. Lapsabielude ennetamise seadusest Hollandis Euroopa inimõiguste kaitse konventsiooni aspektist.

Märksõnad: lapsed; alaealised; abielu; sundabielu; peresuhted; perekond; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); Holland

Pärimisõigus

Horn, Claus-Henrik. Prüfung der Wirksamkeit von Testamenten und Erbverträgen // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 33, lk. 2392-2394. Testamendi või pärimislepingute kehtivuse ja ehtsuse kontrollimisest.

Märksõnad: pärimine; testamendid; pärimislepingud; kontroll; notariaaltoimingud; Saksamaa ([BECK](#))

Siebert, Holger. Die Entwicklung des Erbrechts im ersten Halbjahr 2017 // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 40, lk. 2881-2885. Pärimise ja pärandamisega (sh pärimisjärglus, testamendid jms) seotud seadusemuudatustest ja kohtupraktikast (sh Euroopa Inimõiguste kohtu kaks lahendit).

Märksõnad: pärand; pärimine; testamendid; Euroopa Liidu õigus; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

ÄRIÕIGUS

Castrén, Martina. Finnish Competition Act under reform: Working Group issues a report suggesting several amendments // European Competition Law Review (2017) nr. 9, lk. 407-409. Konkurentsiseadusest Soomes; seaduse reformimise tööühma aruandest ning ettepanekutest.

Märksõnad: konkurentsioigus; konkurents (maj.); õigusloome; reformid; Soome; Euroopa Liidu õigus ([WESTLAW](#))

Демиева, А. Г. Конкуренция как стимул осуществления предпринимательской деятельности: правовой аспект // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 6, lk. 61-68. Konkurentsist ettevõtluse stiimulina lepinguvabaduse, avalike ja erahuvide koosluse ning konkurentsioiguse aspektist.

Märksõnad: konkurentsioigus; konkurents (maj.); ettevõtlus; lepinguvabadus; Venemaa

Kotzenberg, Jochen ; Lorenz, Karsten. Das Transparenzregister kommt // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 34, lk. 2433-2438. Nn läbipaistvusregistrist ja selle mõjust eelkõige pereettevõtetele rahapesu ja terrorismi tõkestamise seaduse 26.06.2017 jõustunud muudatuses.

Märksõnad: ettevõtted; pereettevõtted; registrid; juurdepääs infole; rahapesu; Saksamaa ([BECK](#))

INTELLEKTUAALNE OMAND

Bonadio, Enrico. Copyright protection of street art and graffiti under UK law // Intellectual Property Quarterly (2017) nr. 2, lk. 187-220. Autoriõiguse kohaldamisest tänavakunsti ja grafitite ning nende autorite õiguste kaitsmisel Suurbritannias.

Märksõnad: autoriõigus; tänavakunst; autorid; grafiti; avalik ruum; õiguskaitse; originaalid; õigused; omand; Suurbritannia ([WESTLAW](#))

Бузанов, В. Ю. Институт преждепользования в патентном праве // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 7, lk. 69-80. Varemkasutusõigusest Vene seadusandluses ja kohtupraktikas.

Märksõnad: patendiõigus; patendid; piirangud; kohtulahendid; Venemaa

Chronopoulos, Apostolos G. De jure functionality of shapes driven by technical considerations in manufacturing methods // Intellectual Property Quarterly (2017) nr. 3, lk. 286-306. Funktsionaalsuse doktriini rakendamise kaubamärgi registreerimisel, toodete funktsionaalsetest tunnustest ja toote kuju registreerimisest; Euroopa Kohtu ja Ameerika Ühendriikide kohtupraktikast.

Märksõnad: kaubamärgid; kondiitritooted; kujundus; registreerimine; omand; Euroopa Liidu õigus; võrdlev õigusteadus; kohtulahendid; Ameerika Ühendriigid ([WESTLAW](#))

Dryden, Jean. Copyright exceptions: an archivist's perspective // [WIPO Magazine](#) (2017) nr. 4, lk. 16-19. Autoriõiguste kaitses arhiivinduses.

Märksõnad: arhiivid; arhiivindus; seadusandlus; autoriõigus; teadus- ja arendustegevus; Ülemaailmne Intellektuaalse Omandi Organisatsioon (WIPO)

Griffiths, Andrew. Trade mark monopolies in the digital age // Intellectual Property Quarterly (2017) nr. 2, lk. 123-151. Kaubamärkide olemusest, eesmärkidest, monopolidest ja kaubamärkidega seotud õiguste rikkumisest; Euroopa Kohtu praktikast.

Märksõnad: kaubamärgid; monopolid; õigusrikkumised; Interneti-teenused; infoühiskond; Euroopa Kohus; kohtulahendid ([WESTLAW](#))

Guadamuz, Andres. Do androids dream of electric copyright? Comparative analysis of originality in artificial intelligence generated works // *Intellectual Property Quarterly* (2017) nr. 2, lk. 169-186. Originaalsuse kriteeriumist tehisintellekti loodud teoses ja selliste teoste autoriõiguste kaitsmisest.

Märksõnad: autoriõigus; originaalid; intellektitehnika; masinad; looming; tehisõpe; õiguskaitses; võrdlev õigusteadus; Euroopa Liit; Austraalia; Ameerika Ühendriigid ([WESTLAW](#))

Jaszi, Peter. Protecting traditional cultural expressions – some questions for lawmakers // *WIPO Magazine* (2017) nr. 4, lk. 8-15. Pärimuskultuuri kaitses rahvusvahelises õigusloomes; Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitses konventsiooni tõlgendamisest.

Märksõnad: pärimuskultuur; folkloor; kultuur; autoriõigus; õigusloome; rahvusvahelised lepingud; Ülemaailmne Intellektuaalse Omandi Organisatsioon (WIPO)

Jewell, Catherine. Global Innovation Index 2017: innovation feeding the world // *WIPO Magazine* (2017) nr. 3, lk. 18-25. 2017. aasta ülemaailmsest innovatsiooniindeksist; robotikast põllumajanduses ja digitaaltehnoogiast toiduainete tootmisel.

Märksõnad: teadus- ja arendustegevus; põllumajandus; innovatsioonipoliitika; seadusandlus; robotika; digitaaltehnoogia; Ülemaailmne Intellektuaalse Omandi Organisatsioon (WIPO)

KESKKONNAÕIGUS

Bogojević, Sanja. Judicial dialogue unpacked: twenty years of preliminary references on environmental matters initiated by the Swedish judiciary // *Journal of Environmental Law* (2017) nr. 2, lk. 263-283. Rootsi kohtute ja Euroopa Kohtu koostööst ELi õiguse tõlgendamisel keskkonnaga seotud kohtuasjade menetluses.

Märksõnad: keskkonnakaitses; kohtud; koostöö; kohtulahendid; seaduste tõlgendamine; Euroopa Liidu õigus; Rootsi

Faßbender, Kurt. Der Dieselskandal und der Gesundheitsschutz // *Neue Juristische Wochenschrift* (2017) nr. 28, lk. 1995-2001. Õhusaastest, heitgaasidest ja diiselmootoriga sõidukite sõidupiiirangute seaduslikkusest.

Märksõnad: keskkonnakaitses; õhu saastamine; heitgaasid; diisela autod; piirangud; tervisekaitses; siseriiklik õigus; Euroopa Liidu õigus; Saksamaa ([BECK](#))

Fleming, Ruven. The new German 'fracking' package // *Journal of Energy & Natural Resources Law* (2017) nr. 3, lk. 293-316. Frakkimistehnoloogia kasutamisest süsivesinike (nt kildagaasi) tootmiseks Saksa uues seaduses ning kildagaasiga seotud regulatsioonist ELi ja riigisiseses õiguses.

Märksõnad: põlevkivi; gaasid; tööstus; tehnoloogilised uuendused; kaevandamine; vesi; õigusloome; Saksamaa; Euroopa Liidu õigus

Howarth, William. Integrated water resources management and reform of flood risk management in England // *Journal of Environmental Law* (2017) nr. 2, lk. 355-365. Üleujutusohuga seotud riskide maandamisest ja veeressursside integreeritud haldamise (IRWM) käsitlusest Inglismaal.

Märksõnad: keskkonnakaitses; veemajandus; veevarud; haldus; üleujutused; riskihaldus; Inglismaa

Thornton, Justine. Significant UK environmental cases 2016/17 // *Journal of Environmental Law* (2017) nr. 2, lk. 367-382. Keskkonnaõiguse arengust ja keskkonnakaitsesega seotud olulisematest kohtuasjadest Suurbritannia kohtutes aastatel 2016–2017.

Märksõnad: keskkonnakaitses; kohtuasjad; kohtulahendid; Euroopa Liidu õigus; Suurbritannia

TÖÖÕIGUS

Berezhnov, Andrey ; Hermann, Paul. Leiharbeit in Deutschland und Russland – ein rechtsvergleichender Überblick // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2017) nr. 6, lk. 161-167. Renditööjõust Venemaal ja Saksamaal: ajutised töölepingud ja töösuhete reguleerimine.

Märksõnad: renditöö; töötajad; töösuhet; kohtulahendid; töölepingud; Venemaa; Saksamaa ([BECK](#))

Blackham, Alysia. Judicial retirement ages in the UK: legitimate aims and proportionate means? // *Public Law* (2017) nr. 2, lk. 196-214. Üldisest pensionieast, vanuselisest diskrimineerimisest ja eranditest kohtunikele Suurbritannias; Euroopa Kohtu praktikast.

Märksõnad: töötajad; pensioniiga; vanuseline diskrimineerimine; võrdsed võimalused; kohtunikud; pensionileminek; õigusloome; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Suurbritannia ([WESTLAW](#))

Roepert, Jan-Willem. Erstattung von Kosten im Rahmen von Vorstellungsgesprächen // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 29, lk. 2076-2080. Tööintervjuuga seotud kulude hüvitamise õiguslikest aspektidest.

Märksõnad: töösuhted; tööintervjuud; kulud; hüvitused; seaduste tõlgendamine; Saksamaa ([BECK](#))

Schubert, Jens M. Religiöse Symbole und Kleidungsstücke am Arbeitsplatz // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 36, lk. 2582-2588. Usuvabadusest töösuhetes ja religioosse sümboolika kandmisest töökohal Euroopa Kohtu, Saksa põhiseaduskohtu ja töökohtu praktikas.

Märksõnad: töösuhted; usuvabadus; religioosne sümboolika; diskrimineerimine; piirangud; võrdsed võimalused; tööandjad; põhiseadused; erikohtud; konstitutsioonikohtud; Euroopa Kohus; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Todoli-Signes, Adrian. The end of the subordinate worker? The on-demand economy, the gig economy, and the need for protection for crowdworkers // [The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations](#) (2017) nr. 2, lk. 241-268. Töötajatest tulevikus, äriühingute muutumisest digitaalmaailmas ja füüsilisest isikust ettevõtjatest; töötajate kaitsmisest tööturul ja neile rakenduvatest tööseadustest; Uberist ja Amazon Mechanical Turkist.

Märksõnad: töösuhted; füüsilised isikud; tööaeg; digitaalmajandus; majandus; töötajad

SOTSIAALÕIGUS

Азарова, Е. Г. Пенсионное обеспечение детей, потерявших кормильца: особенности правового регулирования // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 8, lk. 112-123. Toitja mõistest, toitjakaotuspensionist ja alaealiste õigusest sellele.

Märksõnad: pensionikindlustus; toitjakaotuspension; alaealised; seaduste tõlgendamine; Venemaa

Kirchhoff, Guido ; Rudolf, Ernst. Altersfeststellung bei unbegleiteten Ausländern vor Inobhutnahmen durch Jugendämter // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 16, lk. 1167-1172. Alaealiste ilma perekonnata sisserändajate vanuse kindlaksmääramisega seotud õigusküsimustest ja meditsiinilisest ekspertiisist.

Märksõnad: alaealised; välismaalased; lapsed; noored; sotsiaalhoolekanne; vanus; ekspertiis; meditsiiniuuringud; noorsootöötajad; Saksamaa ([BECK](#))

Schnapp, Friedrich E. ; Kreutz, Marcus. Der Haushaltsgrundsatz der Wirtschaftlichkeit und Sparsamkeit bei Personalentscheidungen insbesondere im Sozialversicherungsrecht // [Verwaltungsarchiv](#) (2017) nr. 3, lk. 383-408. Mõistetest „majanduslikkus” ja „kokkuhoid” juhatuse liikmete tasude ning kõrvaltegevustest saadavate tulude avalikustamise ja personaliga seotud otsuste valguses sotsiaalseadustiku tõlgenduses ja kohtupraktikas.

Märksõnad: sotsiaalkindlustus; hüvitised; eelarve; ökonoomsus; printsiibid; kontroll; personal; hindamine; põhiseadused; kohtulahendid; Saksamaa

FINANTSÕIGUS

Maier, Moritz. Verfassungsrechtliche Aspekte der Digitalisierung des Besteuerungsverfahrens // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 12, lk. 614-619. Maksustamismenetluse digitaalseks muutmise põhiseaduslikest aspektidest seoses 1. jaanuaril 2017 jõustunud uue seadusega.

Märksõnad: maksustamine; maksukorraldus; elektrooniline kommunikatsioon; põhiseaduslikkuse järelevalve; digiteerimine; elektrooniline dokumendiedastus; infotehnoloogid; Saksamaa

Nisi, Nicolò. The recast of the insolvency regulation: a third country perspective // Journal of Private International Law (2017) nr. 2, lk. 324-355. Geograafilistest piirangutest ELi maksejõuetusmenetluse määruses 2015/848.

Märksõnad: pankrotimenetlus; maksejõuetus; piirangud; õigusaktid; Euroopa Liidu õigus ([EBSCO](#))

Omlor, Sebastian. Geld und Währung als Digitalisate // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 15/16, lk. 754-763. Virtuaalse raha ja valuutaga seotud arengusuundadest ning mõjudest rahapoliitikale ja õigusloomele.

Märksõnad: raha; e-raha; valuuta; bitcoin; krüptoraha; rahapoliitika; õigussüsteemid; Saksamaa

Журавлева, О. О. Эффективность принципов налогового права как правовых регуляторов: состояние и перспективы // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 7, lk. 93-105. Maksuõiguse põhimõtete tõhususest maksusüsteemi ajakohastamise valguses.

Märksõnad: maksukorraldus; maksustamine; printsiibid; efektiivsus; maksuõigus; Venemaa

KARISTUSÕIGUS

Aaltonen, Mikko ; Virtanen, Miialiiila. Ylinopeudet vähentyneet rikesakkojen korotuksen jälkeen // [Haaste](#) (2017) nr. 3, lk. 22-24. Kiiruse ületamisega seotud õigusrikkumiste arvu ja liiklustrahvide suurendamise vahelisest seosest Soomes.

Märksõnad: liiklussüüteod; trahvid; karistused; statistilised andmed; Soome

Анощенкова, С. В. Назначение судебного штрафа: вопросы теории и практики // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 7, lk. 114-125. Kriminaalvastutuse diferentseerimisest karistuste määramisel; rahalisest karistusest Vene kriminaalõiguse teoorias ja praktikas.

Märksõnad: karistused; kriminaalvastutus; trahvid; kriminaalmenetlus; kohtulahendid; Venemaa

Егорова, Т. И. Законодательные возможности уяснения аналогии в содержании незаконного оборота наркотиков // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 7, lk. 125-133. Terminoloogias Vene kriminaalkoodeksis narkootikumidega kauplemise erinevate vormide puhul.

Märksõnad: narkootikumid; narkokaubandus; salakaubandus; kriminaalvastutus; terminoloogia; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Venemaa

Frisch, Wolfgang. Strafwürdigkeit, Strafbedürftigkeit und Straftatsystem // [Goltdammer's Archiv für Strafrecht](#) (2017) nr. 7, lk. 364-382. Mõistete „karistus vääriv“ ja „karistus vajav“ sisust ja tähendusest karistussüsteemis.

Märksõnad: terminid; karistused; õigusteooria; kohtulahendid; Saksamaa

Gless, Sabine. Von der Verantwortung einer E-Person // [Goltdammer's Archiv für Strafrecht](#) (2017) nr. 6, lk. 324-329. Isiku mõistest ja robotite (elektroonilise isiku) juriidilisest vastutusest karistusõiguse tähenduses.

Märksõnad: robotid; isikud; õigusvõime; vastutus; elektrooniline kommunikatsioon; õigusteooria

Hong, Tuuli. Yhteisö, kontrolli ja oikeuden konteksti – suojaako rikoslaki yhteisöllisen väkivallan uhria? // [Lakimies](#) (2017) nr. 3/4, lk. 362-386. Kogukonna kontrollist, kuritegudest ja vägivaldahoovrite probleemist suletud kogukondades.

Märksõnad: karistused; kuriteod; vägivald; kuriteohvrid; kogukonnad; Soome

Hyttinen, Tatu. Kansallinen rikoslaki kansainvälisessä paineessa – itsepesun rangaistavuus Suomessa // [Lakimies](#) (2017) nr. 3/4, lk. 334-361. Oma kuritegudest saadud raha legaliseerimisest kurjategija enda poolt (*self-laundering*) – kriminaliseerimisest Soomes ja rahvusvahelisel tasandil.

Märksõnad: rahapesu; kurjategijad; karistused; kuriteod; majanduskuriteod; Soome; rahvusvaheline kriminaalõigus

Keiler, Johannes. Terrorist speech and the criminal law – a comparative analysis // [European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice](#) (2017) nr. 3, lk. 230-259. Sõnavabadusest ja terrorismi õhutamise vastu võitlemisest Inglismaa ja Madalmaade kriminaalõiguses; terroristliku kõne kriminaliseerimisest.

Märksõnad: terrorism; terrorismivastane võitlus; sõnavabadus; võrdlev õigusteadus; Madalmaad; Inglismaa

Koike, Shintaro. Unbedingte, bedingte und teilbedingte Strafe in Japan // [Goltdammer's Archiv für Strafrecht](#) (2017) nr. 8, lk. 444-456. Süü ja karistuse seosest karistuste määramisel Jaapani karistusõiguses; võrdlevaid näiteid Šveitsi ja Austria õigusest.

Märksõnad: kuriteod; süü (jur.); karistused; seaduste tõlgendamine; Jaapan; Austria; Šveits

Kääriäinen, Juha. Vastaako rangaistustemme taso yleistä oikeustajua? // [Haaste](#) (2017) nr. 3, lk. 7-9. Soomlaste suhtumisest kuritegude eest määratud karistustesse (kui õiglane on karistus).

Märksõnad: kuriteod; karistused; uuringud; Soome

Mansikka, Tanja ; Niemi, Johanna. Uusi julkisjohtaja virkarikosepäiltynä // [Lakimies](#) (2017) nr. 3/4, lk. 311-333. Korruptsioonist avalikus teenistuses altkäemaksu võtmisega seotud juhtumite põhjal.
Märksõnad: altkäemaks; korruptsioon; avalik sektor; riigiametnikud; juhid; ametialased süüteod; uuringud; Soome

McGlynn, Clare ; Rackley, Erika. Image-based sexual abuse // [Oxford Journal of Legal Studies](#) (2017) nr. 3, lk. 534-561. Seksuaalse väärkohtlemise uuest vormist: isiklike, seksuaalse sisuga fotode jagamisest internetis (pornosaitidel).

Märksõnad: küberkiusamine; sotsiaalmeedia; Internet; fotod; ahistamine; pornograafia; veebisaidid; privaatsus; eraelu; seksuaalne väärkohtlemine; kahju tekitamine; Suurbritannia

Pohjola, Annakaisa. Vaarallinen rikoksentekijä? Näkemyksiä rikoksentekijän vaarallisuudesta ja sen arvioinnista // [Lakimies](#) (2017) nr. 3/4, lk. 471-475. Kurjategija ohtlikkuse hindamisest. Vt. ka artikkel lk. 505-516.

Märksõnad: kurjategijad; riskianalüüs; ohtlikkus; Soome

Ritakari-Rautio, Laura. Monikulttuuristuva rikosoikeus ja kulttuurinen puolustus // [Lakimies](#) (2017) nr. 3/4, lk. 409-430. Kultuuriliste eripäradega arvestamisest Soome karistusõiguses ja kohtupraktikas lapse kehalise karistamise näitel.

Märksõnad: karistused; kuriteod; lapsed; multikultuursus; Soome

Ruotsalo, Minna. Eläimen oikeudellinen asema ja rangaistuksen mittaaminen – Norjan korkeimman oikeuden ratkaisu HR-2016-00295-A // [Lakimies](#) (2017) nr. 3/4, lk. 485-493. Looma väärkohtlemist käsitlevast Norra ülemkohtu otsusest.

Märksõnad: loomad; loomakaitse; väärkohtlemine; karistused; kohtulahendid; ülemkohtud; Norra

Рускевич, Е. А. Уголовное право и информатизация // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 8, lk. 73-80. Küberkuritegude klassifitseerimisest Vene kriminaalkodeksis.

Märksõnad: kriminaalpoliitika; kuritegevus; küberkuriteod; info- ja kommunikatsioonitehnoloogia; infoturve; Venemaa

Сидоренко, Э. Л. Состояние и динамика бытовой коррупции в Российской Федерации // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 6, lk. 154-167. Korruptsioonist avalikus sektoris riigi ja kohalike omavalitsuste tasandil – avaldumisvormid ja vastutuse regulatsioon kriminaalkodeksis.

Märksõnad: korruptsioon; altkäemaks; avalik sektor; riigiametnikud; kohalikud omavalitsused; sotsiaalteenused; vastutus; kuriteod; statistilised andmed; Venemaa

Streng, Franz. „Abstand“ zu normalem Strafvollzug auch bei lebenslanger Freiheitsstrafe? // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 10, lk. 507-513. Eluaegse vangistuse õiguslikust olemusest.

Märksõnad: karistused; vangistus; eluaegne vangistus; kriminaalpoliitika; Saksamaa

MENETLUSÕIGUS

Bäumerich, Maik. Verschlüsselte Smartphones als Herausforderung für die Strafverfolgung // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 38, lk. 2718-2722. Kriminaalasjade uurijate õigusest nõuda juurdepääsu süüdistatava nutitelefoni kodeeritud infole.

Märksõnad: kriminaalmenetlus; eeluurimine; nutitefonid; juurdepääs infole; põhiõigused; biomeetiline tuvastamine; andmekaitse; jälitustegevus; Saksamaa ([BECK](#))

Guckelberger, Annette. Erschließung extrajuridischen Fachwissens durch die Verwaltungsgerichte und Verbesserung der verwaltungsgerichtlichen Wissenspotenziale // [Verwaltungsarchiv](#) (2017) nr. 2, lk. 143-174. Võimalustest erinevate valdkondade ekspertide kaasamiseks kohtumenetluses; halduskohtute vastavast praktikast.

Märksõnad: halduskohtumenetlus; eksperdid; eksperthinnangud; kohtumenetlus; kaasamine; kohtunikud; tsiviilkohtumenetlus; põhiseadused; kohtulahendid; Saksamaa

Gärtner, Julia. Kurzer Prozess – Gedanken zu einer effizienten Arbeitsweise im richterlichen Zivildezernat // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 36, lk. 2596-2601. Kohtunike ülekoormatusest ja ettepanekutest töö tõhusamaks korraldamiseks.

Märksõnad: tsiviilkohtumenetlus; menetlusaeg; kohtunikud; töökoormus; Saksamaa ([BECK](#))

Higgins, Andrew. The costs of civil justice and who pays? // [Oxford Journal of Legal Studies](#) (2017) nr. 3, lk. 588-617. Õiguskaitse kättesaadavusest, kohtukuludest ja (era)rahastamise mudelitest olukorra parandamiseks.

Märksõnad: tsiviilkohtumenetlus; kohtumenetlus; kohtukulud; õiguskaitse; õigusabi; finantseerimine; kohtulahendid; Suurbritannia

Notz, Anna v. Die vernetzte Justiz // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 12, lk. 607-613. Võimude lahususe põhimõttest ja kohtunike sõltumatuse säilitamisest kohtusüsteemi digitaliseerimise valguses.

Märksõnad: kohtumenetlus; kohtud; kohtuvõim; võimude lahusus; digiteerimine; elektrooniline dokumendiedastus; infotehnoloogia; põhiseadused; erikohtud; Saksamaa

Печегин, Д. А. Следственное начало уголовного судопроизводства // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 5, lk. 110-119. Kriminaalkohtumenetluse kujunemisest alates 11. sajandist, olemusest, vormidest ja regulatsioonist.

Märksõnad: kriminaalmenetlus; kriminaalkohtumenetlus; õigusteooria; õigusajalugu; Venemaa

Sahavirta, Ritva. Syyteneuvottelumenettelyn haasteet syyttäjätöinnossa // [Haaste](#) (2017) nr. 3, lk. 21-22. Kriminaalmenetluse kiirendamisest 2016. aasta algusest kehtivates seadusemuudatustes ja prokuröri rollist kokkuleppemenetluses.

Märksõnad: kriminaalmenetlus; prokurörid; kokkuleppemenetlus; läbirääkimised; Soome

Singelstein, Tobias ; Derin, Benjamin. Das Gesetz zur effektiveren und praxistauglicheren Ausgestaltung des Strafverfahrens // [Neue Juristische Wochenschrift](#) (2017) nr. 37, lk. 2646-2652. Kriminaalmenetluse reformimisest ja 24.08.2017 jõustunud uuest regulatsioonist.

Märksõnad: kriminaalmenetlus; reformid; jälitustegevus; tõendamine (jur.); Saksamaa ([BECK](#))

RIIGIÕIGUS

Ahmed, Farrah ; Perry, Adam. Constitutional statutes // [Oxford Journal of Legal Studies](#) (2017) nr. 2, lk. 461-481. Õigusnormide hierarhiast seaduste tõlgendamise praktikas Suurbritannia kohtutes.

Märksõnad: põhiõigused; õigusnormid; seaduste tõlgendamine; õiguskord; põhiseadused; tavaõigus; kodifitseerimine (jur.); kohtud; kohtulahendid; Suurbritannia

Collins, Kristin A. Bureaucracy as the border: administrative law and the citizen family // [Duke Law Journal](#) (2017) nr. 8, lk. 1727-1769. Perekonna käsitlemisest kodakondsuse ja sisserände aspektist.

Märksõnad: kodakondsus; lapsevanema-lapse suhe; sisseränne; võrdsed võimalused; bürokraatia; kohtulahendid; Ameerika Ühendriigid ([EBSCO](#))

Engst, Benjamin G. ; Gschwend, Thomas ; Schaks, Nils ; Sternberg, Sebastian ; Wittig, Caroline. Zum Einfluss der Parteienähe auf das Abstimmungsverhalten der Bundesverfassungsrichter – eine quantitative Untersuchung // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 17, lk. 816-826. Konstitutsioonikohtu kohtunike sõltumatusest ja poliitilistest mõjutustest kohtuotsuste tegemisel.

Märksõnad: konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; kohtumenetlus; kohtunikud; uuringud; Saksamaa

Ferreau, Frederik. Die Sanktionierung von Parteien und das Recht auf Chancengleichheit im politischen Wettbewerb // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 12, lk. 494-500. Parteide põhiseaduslikust staatusest ja võrdsetest võimalustest poliitilises konkurents; äärmusparteide tegevuse piiramisest ja põhiseaduse artikli 21 kavandatavast muutmisest.

Märksõnad: parteid; finantseerimine; võrdsed võimalused; paremäärmuslus; piirangud; põhiseadused; seaduste tõlgendamine; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa

Greve, Holger ; Kortländer, Paul ; Schwarz, Michael. Das Gesetz zu bereichsspezifischen Regelungen der Gesichtsverhüllung // [Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht](#) (2017) nr. 14, lk. 992-1000. Piirangutest näokatte kandmisel 8. juunil 2017 jõustunud seaduses; ülevaade valdkonnapõhistest regulatsioonidest.

Märksõnad: põhiõigused; religioosne sümbolika; piirangud; põhiseadused; proportsionaalsuse põhimõte; konstitutsioonikohtud; seaduste tõlgendamine; Saksamaa ([BECK](#))

Grzeszick, Bernd. Fraktionsautonomie als Teil des verfassungsrechtlichen Status der Bundestagsfraktionen // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 14, lk. 985-992. Fraktsioonide õigustest, kohustustest ja sõltumatusest Saksa põhiseaduse artikli 38 tähenduses.

Märksõnad: parteid; parlamendid; parlamendifraktsioonid; parlamendiliikmed; finantseerimine; järelevalve; põhiseadused; seaduste tõlgendamine; Saksamaa ([BECK](#))

Heußner, Hermann K. Die gravierenden Rechtsstaatsmängel der schweizerischen Direktdemokratie // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 17, lk. 1264. Rahvahääletuse süsteemist Šveitsis parempopulistliku erakonna Alternatiiv Saksamaale (AfD) referendumite nõudmise valguses.

TÄISTEKST ainult elektroonilises versioonis.

Märksõnad: referendumid; demokraatia; osalusdemokraatia; parteid; Saksamaa; Šveits

Hohnerlein, Jakob. Legitime Ziele von Grundrechtseingriffen // [Der Staat](#) (2017) nr. 2, lk. 227-254. Põhiõiguste riive õigustatusest teoorias ja kohtupraktikas.

Märksõnad: põhiõigused; piirangud; põhiseadused; demokraatia; seaduste tõlgendamine; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Euroopa Inimõiguste Kohus; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); Saksamaa

Hwang, Shu-Perng. „Auslegungshilfe“ ernst genommen: zum Spannungsverhältnis zwischen der EMRK und dem GG am Beispiel des beamtenrechtlichen Streikverbots // [Verwaltungsarchiv](#) (2017) nr. 3, lk. 366-382. Riigiametnike streigiõigusest Saksa põhiseaduse artikli 33 ja inimõiguste konventsiooni artikli 11 tähenduses.

Märksõnad: põhiõigused; riigiametnikud; streigid; põhiseadused; seaduste tõlgendamine; seaduste vastuolud (siseriiklik õigus); inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa

Ермошин, Г. Т. Судья и государство: проблемы регулирования служебных (трудовых) правоотношений // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 5, lk. 142-150. Kohtunike staatuse ja töösuhete regulatsiooniga seotud probleemidest Venemaal.

Märksõnad: kohtunikud; kutseoskused; kvalifikatsiooninõuded; atesteerimine; Venemaa

Klein, Tonio. Schleierhaftes vom EuGH? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 13, lk. 920-925. Saksamaal jätkuvalt vaidlusi põhjustavatest Euroopa Kohtu lahenditest religioossete sümbolite töökohas kandmise kohta (C-157/15 ja C-188/15).

Märksõnad: usuvabadus; religioosne sümbolika; töösuhed; avalik teenistus; diskrimineerimine; põhiseadused; kohtulahendid; Euroopa Liidu õigus; Euroopa Kohus; Saksamaa ([BECK](#))

Maas, Heiko. Modernes Recht für eine moderne Gesellschaft // Zeitschrift für Rechtspolitik (2017) nr. 5, lk. 130-134. Saksa parlamendi 18. koosseisu olulisemast õigusloomest (nt naiste kvoot järelevalvenõukogudes, samasooliste abielu, vaeuudised, julgeolek, andmekaitse, autoriõiguse reform jm).

Märksõnad: parlamendid; õigusloome; Saksamaa ([BECK](#))

Макарова, О. В. Общественный контроль за соблюдением открытости информации о деятельности публичной власти // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 7, lk. 54-62. Läbipaistvusest avaliku võimu tegevuses, juurdepääsust infole ning kodanike ja riigi dialoogist.

Märksõnad: riigivõimuorganid; avalik sektor; riigiasutused; avalikkus; juurdepääs infole; õigusloome; sotsiaalne kontroll; küsitlusuuringud; Venemaa

Marxsen, Christian. Verfassungsrechtliche Regeln für Cyberoperationen der Bundeswehr. Aktuelle Herausforderungen für Einsatzbegriff und Parlamentsvorbehalt // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 11, lk. 543-552. Sõjaväe tegutsemisruumi avardamisest küberruumis Saksamaa põhiseaduse järgi.

Märksõnad: küberkuriteod; sõjavägi; jälitustegevus; põhiseadused; Saksamaa

Morlok, Martin ; Kalb, Moritz. Informationsansprüche und der Kernbereich politisch-parlamentarischer Willensbildung // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 13, lk. 670-676. Parlamendile esitatud teabenõuete kasvust, teabe edastamise konfidentsiaalsusnõuetest ning vastavast kohtupraktikast.

Märksõnad: parlamendid; info; avalikkus; kohtulahendid; konfidentsiaalne info; Saksamaa

Möckel, Stefan. Anforderungen, Kontrolle und wissenschaftliche Standards von Prognosen in Bedarfsplanungen // [Verwaltungsarchiv](#) (2017) nr. 3, lk. 439-465. Riiklike vajaduste planeerimisel aluseks olevate prognooside käsitlusest: nõuded meetoditele, kontroll ja soovitusel koostamiseks.

Märksõnad: prognoosid; kontroll; teadusmetodoloogia; õigusloome; riiklik planeerimine; kohtulahendid; Saksamaa

Möstl, Markus. Verfassungsfragen der Flüchtlingskrise 2015/16 // [Archiv des öffentlichen Rechts](#) (2017) nr. 2, lk. 175-246. Rändekriisiga seotud õigusküsimustest: sisserände kontroll ja tõhus piirikaitse ELi ja riigisisese õiguse aspektist. Kokkuvõtte inglise keeles.

Märksõnad: ränne (demogr.); sisseränne; kontroll; riigipiirid; rahvusvahelised suhted; Euroopa Liidu õigus; liikmesriigid; põhiseadused; siseriiklik õigus; Saksamaa

Müller-Franken, Sebastian. Beschränkungen der Wirksamkeit von Verfassungsgerichten durch Gesetze. Lehren aus der „Ausschaltung“ des Wiener Verfassungsgerichtshofs und deren Aufarbeitung in der österreichischen Rechtswissenschaft // [Archiv des öffentlichen Rechts](#) (2017) nr. 2, lk. 276-295. Konstitutsioonikohtute osast poliitikas ja katsetest nende tegevuse mõju piirata alates 1930ndatest aastatest. Kokkuvõtte inglise keeles.

Märksõnad: konstitutsioonikohtud; põhiseaduslikkuse järelevalve; piirangud; valitsused; poliitika; põhiseadused; Austria; Poola; Saksamaa

Ogorek, Markus. Pfadabhängigkeit und strukturelle Flexibilität des Staatskirchenrechts // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 14, lk. 575-584. Kirikuõigusest, riigi ja kiriku suhtest ning struktuursest paindlikkusest religioonide paljususe taustal.

Märksõnad: usuvabadus; kirikuõigus; usuühingud; riigi-kiriku suhe; kiriku-ühiskonna suhe; põhiseadused; Saksamaa

Schramm, Moritz Alfred. Parlamentsheer oder Heeresparlament? // [Zeitschrift für Gesetzgebung](#) (2017) nr. 2, lk. 147-164. Parlamendi osalusest riigikaitset ja sõjaväge puudutavates otsustes – 10 aastat kehtinud seaduse reformimisest ning põhiseaduskohtu praktikast (nn Pegasuse lahend, 23.09.2015).

Märksõnad: parlamendid; valitsused; riigikaitse; sõjavägi; kaitsepoliitika; juurdepääs infole; reformid; põhiseadused; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa

Sormunen, Milka. Ulkomaalaislain muutokset lasten perus- ja ihmisoikeuksien näkökulmasta // [Lakimies](#) (2017) nr. 3/4, lk. 387-408. Välismaalaste seaduse 2016. aasta muudatustest Soomes ja nende muudatuste mõjust varjupaika taotlevatele peredele ja lastele.

Märksõnad: välismaalased; pagulased; lapsed; perekonnad; inimõigused; põhiõigused; lapse õigused; varjupaigataotlejad; Soome

Steinberg, Rudolf. Religiöse Symbole im säkularen Staat // [Der Staat](#) (2017) nr. 2, lk. 157-192. Ususümbolitega (nt krutsifiksid, burkade/burkinide kandmine, jõulusõimede väljapanek) avalikus ruumis seotud probleemidest multireligioosuses ühiskonnas Saksamaa ja Prantsusmaa näitel.

Märksõnad: riigi-kiriku suhe; usuvabadus; religioosne sümbolika; kristlus; islam; piirangud; koolid; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa; Prantsusmaa

Weinmann, Martin. Doppelpass mit Generationenschnitt // [Zeitschrift für Rechtspolitik](#) (2017) nr. 5, lk. 144-147. Kodakondsuspoliitikast ja topelt- või mitmikukodakondsuse põlvkondadele edasikandumisest.

Märksõnad: kodakondsus; kodakondsuspoliitika; põlvkonnad; sisserändajad; väljarändajad; topeltkodakondsus; mitmikukodakondsus; Saksamaa ([BECK](#))

HALDUSÕIGUS

Батрова, Т. А. ; Корнеева, О. В. Конкуренция „отрицательных” оснований увольнения сотрудников органов внутренних дел: алгоритм решения проблемы // [Журнал российского права](#) (2017) nr. 5, lk. 80-87. Kutse-eeskõne, töösuhetest (nt vallandamine usalduse kaotuse tõttu) ja konkureerivate normide tõlgendamise teenistuskohustuste rikkumise korral sisekaitsetes.

Märksõnad: politsei; avalik kord; kutse-eeskõne; töösuhted; teenistujad; distsipliin; vallandamine; seaduste tõlgendamine; konstitutsioonikohtud; Venemaa

Bull, Hans Peter. Fehlentwicklungen im Datenschutz am Beispiel der Videoüberwachung // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 17, lk. 797-806. Andmekaitseeaduse kohaldamise ja tõlgendamise probleemidest erafirmade pakutava videovalve näitel.

Märksõnad: andmekaitse; isikuandmed; seaduste tõlgendamine; erasektor; videovalve; kohtulahendid; Saksamaa

Engelbrecht, Kai. Gläserne Abstammung? // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 10, lk. 393-403. Arhiveeritud perekonnaseisuaktide registri Internetis kättesaadavaks tegemise õiguslikest aspektidest; põlvnemist puudutava registriinfo usaldusväärsest ja kasutusõigusest.

Märksõnad: perekonnaseisuaktid; registrid; säilitamine; arhiivindus; digiteerimine; juurdepääs infole; päritolu; põlvnemine; digitaalkogud; andmekaitse; põhiõigused; põhiseadused; Saksamaa

Etscheid, Mario. Die Rückforderung von Zuwendungen wegen Vergaberechtsverstößen und Strategien zu ihrer Vermeidung // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 10, lk. 403-414. Strateegiatest riigihangetega seotud rikkumiste ja toetuste tagasinõudmiste vältimiseks.

Märksõnad: riigihanked; toetused; riiklikud toetused; avalik sektor; rahaline abi; haldusmenetlus; õigusrikkumised; kohtulahendid; Saksamaa

Hill, Hermann. Die Kunst des Entscheidens – neue Strategien für veränderte Umwelten // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 11, lk. 433-443. Otsuste tähenduse ja väärtuse mõtestamisest ning uutest strateegiatest avaliku halduse otsustamisprotsessides.

Märksõnad: avalik haldus; haldusmenetlus; haldusaktid; otsustamine; probleemide lahendamine; otsused; ratsionaalse valiku teooria; otsustusteooria

Ingold, Albert. „Polizei 2.0“: Grenzen der behördlichen Öffentlichkeitsarbeit in sozialen Netzwerken // [Verwaltungsarchiv](#) (2017) nr. 2, lk. 240-265. Sotsiaalmeedia kasutamisest ja selle piiridest politseitöös.

Märksõnad: politsei; politseinikud; avalikkus; sotsiaalmeedia; Twitter (veebisait); YouTube (veebisait); veeb 2.0; elektrooniline kommunikatsioon; andmekaitse; piirangud; põhiseadused; Saksamaa

Jost, David ; Kempe, Johann. E-Justice in Deutschland // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 38, lk. 2705-2708. Ülevaade digitaalsele kohtusüsteemile üleminekust Saksamaal.

Märksõnad: elektrooniline kommunikatsioon; e-riik; kohtud; kohtusüsteemid; e-teenused; liidumaad; Saksamaa ([BECK](#))

Kannenber, Bianca. Die in AGBs von Bewertungsportalen vereinbarte Vertragsstrafe als Instrument der Kompensation nach rechtswidrigen Bewertungen – die rechtlichen Möglichkeiten in Deutschland und Polen // [Osteuropa-Recht](#) (2017) nr. 2, lk. 205-226. Internetiportaalide vastutusest solvava sisuga kommentaaride avaldamise eest Saksamaa ja Poola ülemkohtu otsustes.

Märksõnad: kohtulahendid; ülemkohtud; infoportaalid; arstid; teenused; vastutus; Saksamaa; Poola

Kühling, Jürgen. Neues Bundesdatenschutzgesetz – Anpassungsbedarf bei Unternehmen // Neue Juristische Wochenschrift (2017) nr. 28, lk. 1985-1990. Olulisematest muudatustest ettevõtete andmetöötleses seoses ELi andmekaitse üldmääruse ja uue andmekaitseeadusega.

Märksõnad: andmekaitse; ettevõtted; andmetöötlus; seaduste kooskõlastamine; siseriiklik õigus; Euroopa Liidu õigus; Saksamaa ([BECK](#))

Kümper, Boas. Bestenauslese als Organisationsprinzip // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 10, lk. 414-420. Avaliku teenistuse mõistest ja ülesannetest põhiseaduse artikli 33 mõistes ametnike värbamise parima valiku põhimõtete kontekstis.

Märksõnad: avalik teenistus; riigiametnikud; personalivalik; töösuhted; avalikud teenused; seaduste tõlgendamine; põhiseadused; kohtulahendid; Saksamaa

Lorse, Jürgen. Die dienstliche Beurteilung von Frauen – strukturelle Diskriminierung beseitigen, Bewusstsein verändern // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 11, lk. 455-464. Juhtide töö hindamisest avalikus teenistuses; stereotüüpide mõjust ja naiste diskrimineerimisest.

Märksõnad: avalik teenistus; naised; riigiametnikud; hindamine; diskrimineerimine; personalivalik; põhiseadused; kohtulahendid; liidumaad; Saksamaa

Martini, Mario. Transformation der Verwaltung durch Digitalisierung // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 11, lk. 443-455. Riigi digitaliseerumisest ning riigi-kodaniku suhtest digitaalajastul; e-riigist ja e-teenustest koos positiivse praktika näidetega (sh Eestist).

Märksõnad: avalik haldus; e-riik; avalikud teenused; e-teenused; pilvandmetöötlus; bürokraatia; andmekaitse; infoturve; reformid; põhiseadused; Saksamaa; Eesti; Singapur

Martini, Mario ; Weinzierl, Quirin. Die Blockchain-Technologie und das Recht auf Vergessenwerden // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 17, lk. 1251-1259. Andmete kustutamistest plokiahela-tehnoloogia tähenduses. Lisatud plokiahelaga seotud mõistete lühisõnastik.

Märksõnad: andmekaitse; plokiahela-tehnoloogia; isikuandmed; vastutus; seaduste tõlgendamine; Saksamaa ([BECK](#))

Oebbecke, Janbernd. Was ist Personennahverkehr? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 15, lk. 1084-1089. Lähi- ja kaugliini mõistest Saksa põhiseaduse artiklite 87 ja 102 tähenduses avaliku reisijateveo teenuse pakkumisel.

Märksõnad: avalikud teenused; kohalikud omavalitsused; transport; reisijatevedu; põhiseadused; seaduste tõlgendamine; Saksamaa ([BECK](#))

Ollila, Riitta. Teletunnistetietojen säilytysvelvollisuus – Euroopan unionin tuomioistuimen Tele2-tuomio // [Lakimies](#) (2017) nr. 3/4, lk. 494-504. Abonentide ja registreeritud kasutajate kommunikatsiooni- ja asukohaandmete säilitamisest Euroopa Kohtu otsuses seoses Tele2Sverigele tehtud ettekirjutusega.

Märksõnad: Euroopa Kohus; kohtulahendid; isikuandmed; eraelu; telekommunikatsioon

Paal, Boris P.; Hennemann, Moritz. Meinungsbildung im digitalen Zeitalter. Regulierungsinstrumente für einen gefährdungsadäquaten Rechtsrahmen // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 13, lk. 641-652. Arvamuse kujunemisest digiajastul (algoritmid, info paljus, sotsiaalmeedia, vaeuudised jms) ja sellega seotud ülesannetest õigusloomes.

Märksõnad: avalik arvamus; avalikkus; sõnavabadus; vaeuudised; andmekaitse; õigusloome; infotehnoloogid; Saksamaa

Stumpf, Hellmuth. Innere Organisation und Interorganbeziehungen von Hochschulen // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 15, lk. 620-628. Otsustushierarhiast kõrgkoolides, organisatsiooni kaitsest ja põhiseaduse artikli 5 tõlgendamise kohta kõrgkoolikorralduses.

Märksõnad: kõrgharidus; kõrgkoolid; õppejõud; professorid; otsustamine; põhiseadused; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Saksamaa

MEDITSIINIÕIGUS

Hillgruber, Christian. Die Erlaubnis zum Erwerb eines Betäubungsmittels in tödlicher Dosis für Sterbenskranke – grundrechtlich gebotener Zugang zu einer Therapie „im weiteren Sinne“? // [Juristenzeitung](#) (2017) nr. 15/16, lk. 777-785. Patsiendi õigusest saada ravimatu haiguse korral surmav ravimiannus Saksamaa kõrgema halduskohtu otsuse põhjal. Vt. ka lk. 791-796.

Märksõnad: kohtulahendid; ravimid; suitsiidid; põhiõigused; vastutus; patsiendi õigused; Saksamaa

Hänold, Stefanie ; Forgo, Nikolaus ; Kobeissi, Dania ; Nwankwo, Iheanyi. Legal perspectives on post-mortem use of biomaterial and data for research: a focus on the German situation // [European Journal of Health Law](#) (2017) nr. 3, lk. 311-327. Informeeritud nõusolekust biopankades, organidoonorite biomaterjali ja andmete surmajärgseteks uuringuteks kasutamise reguleerimisest Saksamaa näitel.

Märksõnad: biomeditsiin; biomaterjalid; andmekaitse; andmed; meditsiiniuuringud; koed; doonorid; informeeritud nõusolek; Saksamaa

Johnson, Brooke Ronald Jr ; Mishra, Vinod ; Lavelanet, Antonella Francheska ; Khosla, Rajat ; Ganatra, Bela. A global database of abortion laws, policies, health standards and guidelines // Bulletin of the World Health Organization (2017) nr. 7, lk. 542-544. Juunis 2017 avalikustatud vaba juurdepääsuga andmebaasist [Global Abortion Policies Database](#), mis sisaldab infot abordiga seotud õigustest, poliitikatest, tervisestandardidest ja juhiseid WHO ja ÜRO liikmesriikidele.

Märksõnad: abort; õigusloome; poliitika; tervishoid; andmebaasid; Maailma Terviseorganisatsioon (WHO); Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO) ([TÄISTEKST](#))

Lindner, Josef Franz. Deutscher Ethikrat als *praeceptor iurisdictionis*? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2017) nr. 5, lk. 148-151. Eetikanõukogu olemusest ja ülesannetest ning *ad-hoc*-soovitusest Kõrgema Halduskohtu 03.02.2017 otsuse valguses (patsiendile surmava ravimiannuse lubamise kohta ravimatu haiguse korral).

Märksõnad: eutanaasia; eetika; eksperdid; karistused; vastutus; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Minn, Mari. Development of orphan drugs under European regulatory incentives and patent protection // [European Journal of Health Law](#) (2017) nr. 3, lk. 239-263. Patsiendi õigustest ja kaitsest harvikravimite arendamise ja turustamise ning määruse [141/2000](#) kontekstis.

Märksõnad: ravimid; patsiendid; ravi; farmaatsiatööstus; patendid; haruldased haigused; patsiendi õigused; Euroopa

Pitruzzella, Giovanni ; Arnaudo, Luca. On vaccines, pharmaceutical markets, and a role for competition law in protecting (also) human rights // European Competition Law Review (2017) nr. 8, lk. 347-352. Vaktsiinitööstuse turust, hinnapoliitikast ja seostest farmaatsiatööstusega ning konkurentsi osast vaktsiinide kättesaadavuse ja inimõiguste kaitse tähenduses.

Märksõnad: äriõigus; konkurentsiõigus; konkurents (maj.); ravimid; vaktsiinid; hinnapoliitika; farmaatsiatööstus; geneerilised ravimid; Itaalia; inimõigused; tervishoiuteenused ([WESTLAW](#))

Wilson, Nick ; Hoek, Janet ; Thomson, George ; Edwards, Richard. Should e-cigarette use be included in indoor smoking bans? // Bulletin of the World Health Organization (2017) nr. 7, lk. 540-541. E-sigaretide keelustamisest siseruumide suitsetamisvabadel aladel rahvatervisese kaitse eesmärgil.

Märksõnad: e-sigaretid; suitsetamine; piirangud; rahvatervis; Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) ([TÄISTEKST](#))

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

Bufalini, Alessandro. On the power of a state to waive reparation claims arising from war crimes and crimes against humanity // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2017) nr. 2, lk. 447-470. Riikide kohustusest maksta reparatsioone rahvusvahelistes relvakonfliktides tekitatud kahjude hüvitamiseks.

Märksõnad: sõjalised konfliktid; sõjakuriteod; inimsusvastased kuriteod; sõjakahjud; reparatsioonid; kahju hüvitamine; riigivastutus; humanitaarõigus ([BECK](#))

Hindelang, Steffen ; Dreher, Carsten. Umfassende Wirtschafts- und Handelsabkommen – das Recht der *Happy Few*? // [Zeitschrift für Gesetzgebung](#) (2017) nr. 2, lk. 97-114. Rahvusvaheliste (vaba)kaubanduskokkulepetega seotud plussidest ja miinustest erineva ettevõtlusspetsiifikaga ettevõtetele (nt start-up ja VKE-de diskrimineerimine) CETA lepingu näitel.

Märksõnad: rahvusvaheline kaubandus; vabakaubandus; ettevõtted; väikeettevõtted; keskmise suurusega ettevõtted; konkurents (maj.); rahvusvahelised lepingud; Euroopa Liidu õigus; Kanada

Kammerhofer, Jörg. Taking the rules of interpretation seriously, but not literally? A theoretical reconstruction of Orthodox Dogma // [Nordic Journal of International Law](#) (2017) nr. 2, lk. 125-150. Viini konventsiooni mõjust lepingute tõlgendamisele; lepingute tõlgendamisest kohtutes.

Märksõnad: õigusteooria; rahvusvahelised lepingud; interpretatsioon; lepingud; õigusnormid; erikohtud

Muller, Gilles. De facto discrimination under GATS national treatment: has the genie of trade liberalization been let out of the bottle? // [Legal Issues of Economic Integration](#) (2017) nr. 2, lk. 151-172. Välis- ja siseriiklike teenuste käsitlemisest teenuskaubanduse üldlepingu (GATS) kontekstis.

Märksõnad: rahvusvaheline kaubandus; teenused; teenuskaubanduse üldleping (1994); diskrimineerimine; siseriiklik õigus; Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO); liikmesriigid

Pillai, Sangeetha ; Williams, George. Twenty-first century banishment: citizenship stripping in common law nations // [International and Comparative Law Quarterly](#) (2017) nr. 3, lk. 521-555. Kodakondsuse äravõtmisest seoses terroriaktide korraldamisega Suurbritannias, Kanadas ja Austraalias – seaduste analüüs, loomine ja kasutamine.

Märksõnad: avalik õigus; inimõigused; terrorism; kodakondsus; tavaõigus; terrorismivastane võitlus; Suurbritannia; Austraalia; Kanada

Tomuschat, Christian. Effectiveness and legitimacy in international law // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2017) nr. 2, lk. 309-320. Suveräänsus ja riikidevahelised suhted rahvusvahelises õiguses. Autori ettekanne tema 80. juubeli auks peetud sümposiumil „Effectiveness and Legitimacy of International Law” (Speyer, 22.–23. juuli 2016). Sama teema käsitleti erinevatelt autoritelt lk. 321-408.

Märksõnad: rahvusvahelised suhted; seaduslikkus; rahvusvahelised lepingud; rahvusvahelised kohtud; juristid; sümposiumid; Saksamaa ([BECK](#))

Inimõigused

Fallon-Kund, Marie ; Bickenbach, Jerome E. New legal capacity laws and the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities: an overview of five countries in Europe // [European Journal of Health Law](#) (2017) nr. 3, lk. 285-310. Puuetega inimeste õigusvõimet käsitlevatest õigusaktidest viie riigi õiguses (Belgia, Tšehhi, Prantsusmaa, Saksamaa, Šveits); ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikli 12 tõlgendamisest.

Märksõnad: puuetega inimesed; otsustamine; õigusvõime; õigusloome; reformid; seaduste tõlgendamine; rahvusvahelised lepingud

Hodgson, Jacqueline S. ; Roach, Kent. Disenfranchisement as punishment: European Court of Human Rights, UK and Canadian responses to prisoner voting // Public Law (2017) nr. 3, lk. 450-468. Vangide valimisõigusest ja hääleõigusest ilmajätmisest kui karistusest.

Märksõnad: Euroopa Inimõiguste Kohus; vangid; valimisõigus; hääleõigus; karistused; Suurbritannia; Kanada; Euroopa; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); kohtulahendid ([WESTLAW](#))

Poulou, Anastasia. Financial assistance conditionality and human rights protection: what is the role of the EU Charter of Fundamental Rights // [Common Market Law Review](#) (2017) nr. 4, lk. 991-1026. ELi finantsstabiilsuse meetmetest inimõiguste aspektist; finantsabi tingimuste seotusest ELi põhiõiguste hartaga.

Märksõnad: finantsabi; finantsstabiilsus; õiguskord; põhiõigused; Euroopa Liidu põhiõiguste harta (2004); asutused; seaduste tõlgendamine; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Quirico, Ottavio. Systemic integration between climate change and human rights in international law? // [Netherlands Quarterly of Human Rights](#) (2017) nr. 1, lk. 31-50. Inimõigustest kliimamuutuste kontekstis; kliimamuutuste eest vastutamisest säästva arengu tähenduses.

Märksõnad: põhiõigused; kliimamuutused; keskkond; integratsioon; jätkusuutlikkus; rahvusvahelised lepingud

Sagan, Adam. Unionaler Diskriminierungsschutz gegen Kopftuchverbote am Arbeitsplatz // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2017) nr. 12, lk. 450-456. Euroopa Kohtu otsustest (C-157/15, C-188/15) religioosse sümbolika (islami pearäti) kandmisest töökohal ning võrdsest kohtlemisest töö saamisel ja kutsealale pääsemisel. Vt. ka lk. 480-485.

Märksõnad: Euroopa Kohus; võrdõiguslikkus; diskrimineerimine; töötajad; usk ([BECK](#))

Euroopa Liidu õigus

Bizioli, Gianluigi. Taking EU fundamental freedoms seriously: does the anti-tax avoidance directive take precedence over the single market? // [EC Tax Review](#) (2017) nr. 3, lk. 167-175. Direktiivi [2016/1164](#) mõjust ELi maksupoliitikale ja põhiõiguste kaitsele ning suhestusest ühisturu regulatsiooni ja Euroopa Kohtu praktikaga.

Märksõnad: maksuõigus; ettevõtted; maksustamine; tulumaks; maksupoliitika; ühisturg; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Brauneck, Jens. TTIP, CETA, Brexit: Die Europäische Bürgerinitiative – ein Instrument der EU-Kommission? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2017) nr. 18, lk. 1345-1346. Euroopa kodanikualgatuse õiguslikust alusest ja Üldkohtu lahendist T-754/14 (10.05.2017). [TÄISTEKST](#) ainult elektroonilises versioonis.

Märksõnad: kodanikualgatus; osalusdemokraatia; otsustamine; petitsioonid; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Euroopa Komisjon

De Broe, Luc ; Beckers, Dorien. The general anti-abuse rule of the anti-tax avoidance directive: an analysis against the wider perspective of the European Court of Justice's case law on abuse of EU law // [EC Tax Review](#) (2017) nr. 3, lk. 133-144. ELi direktiividest [2015/121](#) ja [2016/1164](#) ning maksuõiguse rikkumistest ELi õigussüsteemis Euroopa Kohtu praktika põhjal.

Märksõnad: maksuõigus; maksustamine; ettevõtted; äriühingud; tulumaks; maksukuriteod; Euroopa Kohus; kohtulahendid

de Witte, Floris. The constitutional quality of the free movement provisions: looking for context in the case law on Article 56 TFEU // [European Law Review](#) (2017) nr. 3, lk. 313-338. Vaba liikumise põhimõtetest ELis, nende reguleerimisest ja tõlgendamisest tööõiguse, tervishoiu ja hasartmängudega seotud kohtuasjade põhjal.

Märksõnad: liikumisvabadus; teenuste vaba liikumine; hasartmängud; tervishoiuteenused; põhiseadused; Euroopa Liidu toimimise leping (2007); liikmesriigid; kohtulahendid ([WESTLAW](#))

Dickinson, Andrew. Close the door on your way out // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2017) nr. 3, lk. 539-568. Kohtualluvusest, Suurbritannia ja ELi justiitskoostööst tsiviilasjades Brexiti järel; ELi lepingu artikli 5 tõlgendamisest ja rahvusvaheliste lepingute mõjust.

Märksõnad: Euroopa Kohus; kohtud; kohtualluvus; koostöö; läbirääkimised; kohtulahendid; Euroopa Liidu leping (1992, 1997); Lugano konventsioon (1988, 2007); Suurbritannia

Dourado, Ana Paula. The interest limitation rule in the anti-tax avoidance directive (ATAD) and the net taxation principle // [EC Tax Review](#) (2017) nr. 3, lk. 112-121. Intresside ja kasumi maksustamisest direktiivi [2016/1164](#) ja ELi toimimise lepingu tähenduses.

Märksõnad: maksuõigus; maksustamine; tulumaks; intressid; kasum; printsüübid; Euroopa Liidu toimimise leping (2007)

Enriques, Luca. A harmonized European company law: are we there already? // [International and Comparative Law Quarterly](#) (2017) nr. 3, lk. 763-777. ELi äriühinguõiguse ühtlustamisest ja liikmesriikide normide kooskõlastamisest.

Märksõnad: Euroopa Liit; äriõigus; äriühingud; seadused; aktsionärid; turg (süsteem); ettevõtted

Henssler, Martin ; Kleen, Julia ; Riegler, Andreas. DocMorris III und die Auswirkungen auf das deutsche Fremd- und Mehrbesitzverbot // [Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht](#) (2017) nr. 18, lk. 723-729. Ravimite *online*-müügist teises liikmesriigis Hollandi veebiapteegi DocMorrisega seotud Euroopa Kohtu lahendi põhjal ja selle mõjust apteekide omandisuhetele riigisisises õiguses.

Märksõnad: Euroopa Kohus; apteegid; ravimid; omand; Interneti-teenused; kohtulahendid ([BECK](#))

Hosking, David L. Promoting accessibility for disabled people using EU standardisation policy // [European Law Review](#) (2017) nr. 2, lk. 145-165. Euroopa puuetega inimeste strateegiast juurdepääsuõiguste aspektist (tooted, teenused), ELi standardiseerimispoliitika osast selles ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni mõjust.

Märksõnad: puuetega inimesed; inimõigused; juurdepääsetavus; võrdsed võimalused; Euroopa Liit; rahvusvahelised lepingud ([WESTLAW](#))

Jacobs, Holger. Maßnahmen der Sitzungsordnung im Europäischen Parlament durch der Neufassung der Geschäftsordnung // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2017) nr. 13, lk. 547-553. Euroopa Parlamendi kodukorrast, abinõudest ning sanktsioonidest parlamendiliikmete korralekutsumiseks; võrdlevaid näiteid Saksa parlamendist.

Märksõnad: parlamendid; parlamendiliikmed; käitumine; kodukorrad; sanktsioonid; õiguskaitsed; liikmesriigid; Euroopa Parlament; Saksamaa

Joerges, Christian ; Kreuder-Sonnen, Christian. European studies and the European crisis: legal and political science between critique and complacency // [European Law Journal](#) (2017) nr. 1-2, lk. 118-139. Euroopa integratsiooni põhimõteteliste probleemide käsitlemisest õigusteaduses ja politoloogias ning Euroopa Kohtu tõlgenduses.

Märksõnad: integratsioon; euroala; õigusteadus; politoloogia; majandusreformid; uuringud; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Kalimo, Harri ; Majcher, Klaudia. The concept of fairness: linking EU competition and data protection law in the digital marketplace // *European Law Review* (2017) nr. 2, lk. 210-233. Õigluse kontseptsioonist isikuandmete käsitlemisel ELi konkurentsioiguse ja andmekaitse kokkupuutel.

Märksõnad: konkurentsioigus; konkurents (maj.); isikuandmed; andmekaitse; digitaalmajandus; õiglus; tarbijakaitse; võrdlev õigusteadus ([WESTLAW](#))

Kamanabrou, Sudabeh. Successful rules on successive fixed-term contracts? // *The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations* (2017) nr. 2, lk. 221-239. Tähtajaliste töölepingutega seotud õigusnormide muutumisest ja direktiivist [1999/70/EÜ](#) 15 liikmesriigis läbiviitud uuringu põhjal.

Märksõnad: tööõigus; töölepingud; õigusnormid; liikmesriigid; uuringud; töötajad; Euroopa Liit

Kanalan, Ibrahim ; Wilhelm, Maria ; Schwander, Timo. Die Unverzichtbarkeit der Werte? Zur Suspendierung der drei Säulen der europäischen Rechtsordnung // *Der Staat* (2017) nr. 2, lk. 193-226. ELi põhiväärtustest (inimõigused, demokraatia ja solidaarsus) ELi lepingu artiklis 2 ja nende kehtivusest kriisiaegadel.

Märksõnad: demokraatia; inimõigused; solidaarsus; seaduste tõlgendamine; Euroopa Liidu leping (1992, 2007)

Klofat, Aleksandra. Regulatory competition within the Eurasian Economic Union and the European Union: a comparative legal analysis // *Legal Issues of Economic Integration* (2017) nr. 2, lk. 173-196. Euraasia Majandusliidu ja ELi õiguse võrdlev analüüs aluslepingute, maksuõiguse ja äriühinguõiguse aspektist.

Märksõnad: majandusliidud; rahvusvahelised lepingud; maksuõigus; äriühinguõigus; võrdlev analüüs; Euroopa Liit; Euraasia

Korkea-Aho, Emilia ; Leino, Päivi. Who owns the information held by EU agencies? Weed killers, commercially sensitive information and transparent and participatory governance // *Common Market Law Review* (2017) nr. 4, lk. 1059-1092. Infole juurdepääsu tagamisest ja tundliku info (sh ärisaladuste) kaitsmisest ELi õiguses Euroopa Kemikaali ameti (ECHA), Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) ja Euroopa Ravimiameti (EMA) näitel ning Euroopa Kohtu ja Euroopa ombudsmani praktikas.

Märksõnad: ametid (riigiasutused); avalik teave; juurdepääs infole; ärisaladused; konfidentsiaalne info; Euroopa Kohus; kohtulahendid; ombudsmanid

Kubiciel, Michael. Unionsrechtliche Anforderungen an die Rechtfertigung des Verbots von Online-Casinos // *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* (2017) nr. 13, lk. 494-500. *Online*-kasiinode keelustamisest, selle otsuse õiguslikest vastuoludest ja vastavast kohtulahendist.

Märksõnad: kasiinod; hasartmängud; piirangud; kohtulahendid; Euroopa Liit; karistusõigus ([BECK](#))

López Artetxe, Simon. Is health really the first thing in life? // *Legal Issues of Economic Integration* (2017) nr. 3, lk. 315-321. Kaupade vabast liikumisest fikseeritud hindade süsteemis Euroopa Kohtu lahendi C-148/15 põhjal; Hollandi veebiapteegi DocMorris'e ravimimüügist Saksa turul.

Märksõnad: ravimid; Holland; Saksamaa; apteegid; Euroopa Kohus; kohtulahendid

McCrea, Ronan. Forward or back: the future of European integration and the impossibility of the status quo // *European Law Journal* (2017) nr. 1-2, lk. 66-93. Integratsioonist Euroopas ELi kodakondsuse, euroala ja ELi õigusliku struktuuri aspektist.

Märksõnad: Euroopa Liit; õiguskord; kodakondsus; euroala; eurointegratsioon; õigusloome; lepingud; liikmesriigid; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Menegatti, Emanuele. Challenging the EU downward pressure on national wage policy // *The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations* (2017) nr. 2, lk. 195-219. Üleeuroopalisest miinimumpalgast ja ELi asutuste mõjust liikmesriikide palgapoliitikale.

Märksõnad: tööõigus; Euroopa Liit; palk; palgamäärad; palgapoliitika; liikmesriigid; tööturg; töötajad

Nicolosi, Salvatore Fabio. Going unnoticed? Diagnosing the right to asylum in the Charter of Fundamental Rights of the European Union // *European Law Journal* (2017) nr. 1-2, lk. 94-117. Õigusest varjupaigale Euroopa põhiõiguste harta artiklis 18 rändekriisi taustal; riigisisese ja ELi õiguse tõlgendamisest ning Euroopa Kohtu praktikast ELi-Türgi seisukohtade valguses.

Märksõnad: asüül; varjupaigaõigus; Türgi; põhiõigused; Euroopa Liidu põhiõiguste harta (2004); inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); kohtulahendid; Euroopa Kohus

O'Corman, Roderic. The failure of the Troika to measure the impact of the economic adjustment programmes on the vulnerable // [Legal Issues of Economic Integration](#) (2017) nr. 3, lk. 265-291. Iirimaa, Portugali ja Kreeka majanduse kohandamise programmide õiguslikest ja poliitilistest meetmetest ning mõjust ühiskonna kõige haavatavamate liikmete kaitsmisele.

Märksõnad: liikmesriigid; majanduskriisid; finantskriisid; meetmed; vaesus; sotsiaalkaitse; põhiõigused; rahaline abi; Iirimaa; Portugal; Kreeka; Küpros

Ondřejek, Pavel. A structural approach to the effects of fundamental rights on legal transactions in private law // *European Constitutional Law Review* (2017) nr. 2, lk. 281-304. Avaliku ja eraõiguse suhestusest õigusprintsiipide ja väärtuste taustal; põhiõiguste käsitluse mõjust eraõigusele Saksa ja Tšehhi konstitutsioonikohtu praktika näitel.

Märksõnad: põhiõigused; tarbijakaitse; lepinguvabadus; pangad (maj.); avalik õigus; eraõigus; kohtulahendid; Saksamaa; Tšehhi; konstitutsioonikohtud ([WESTLAW](#))

Peeters, Bruno. Towards a more coordinated approach of the relation between the taxpayer and tax administrators: the European Taxpayers' Code // [EC Tax Review](#) (2017) nr. 4, lk. 178-181. Euroopa maksumaksja koodeksist.

Märksõnad: maksuõigus; maksustamine; maksumaksjad; maksukorraldus; liikmesriigid; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Petzold, Hans Arno ; Raguse, Maren ; Mora, Patricia Sarah Stöbener de. Die Reform der AGVO zu Flughäfen und Häfen – ein Ende der Rechtsunsicherheit? // *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* (2017) nr. 18, lk. 717-722. Taristurajatistest, eriti lennujaamadest ja sadamatest ELi riigiabi tähenduses Leipzigi/Halle lennujaama kohtulahendi näitel; ELi määrusest teatavat liiki abi siseturuga kokkusobivaks tunnistamise kohta.

Märksõnad: Euroopa Liit; riiklikud toetused; abi; taristu; lennujaamad; kohtulahendid ([BECK](#))

Szydło, Marek. The independence of data protection authorities in EU law: between the safeguarding of fundamental rights and ensuring the integrity of the internal market // *European Law Review* (2017) nr. 3, lk. 369-387. Euroopa andmekaitseasutuste õiguslikust staatusest ja tegevuse sõltumatusel alustest; isikuandmete kaitse üldmäärusest.

Märksõnad: andmekaitse; riigiasutused; järelevalve; põhiõigused; Euroopa Liidu põhiõiguste harta (2004); siseturg; eraelu; privaatsus ([WESTLAW](#))

Van der Loo, Guillaume ; Wessel, Ramses A. The non-ratification of mixed agreements: legal consequences and solutions // [Common Market Law Review](#) (2017) nr. 3, lk. 735-770. Multi- ja bilateraalsete lepingute eripäradest ja nn mittetäielike segalepingute õiguslikest probleemidest; ELi ja liikmesriikide pädevusjaotusest rahvusvaheliste lepingute sõlmimisel.

Märksõnad: majanduslepingud; vabakaubandus; mitmepoolsed lepingud; liikmesriigid; välissuhted; pädevus

Vleeshouwers, Baptist ; Verstraeten, Thomas. The postman always rings twice... on the application of the *ne bis in idem* principle in competition law // *European Competition Law Review* (2017) nr. 7, lk. 305-315. *Ne bis in idem* põhimõtte tõlgendamisest konkurentsioigusega seotud vaidluste lahendamisel Euroopa Kohtu, Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Brüsseli apellatsioonikohtu praktikas.

Märksõnad: konkurentsioigus; konkurents (maj.); printsiibid; kohtud; kohtulahendid ([WESTLAW](#))

van Vijfeijken, Inge J. F. A. One inheritance, one tax // [EC Tax Review](#) (2017) nr. 4, lk. 214-219. Piiriülesest pärimisest ja pärandi (topelt)maksustamise probleemidest ELis.

Märksõnad: pärand; maksustamine; topeltmaksustamine; pärandimaks; liikmesriigid; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Öberg, Jacob. The rise of the procedural paradigm: judicial review of EU legislation in vertical competence disputes // *European Constitutional Law Review* (2017) nr. 2, lk. 248-280. Euroopa Kohtu osast ELi õiguse ja printsiipide tõlgendamisel; ELi lepingu artiklist 5, ELi toimimise lepingu artiklist 114 ja kohtupraktikast.

Märksõnad: Euroopa Kohus; pädevus; seaduste tõlgendamine; subsidiaarsus; proportsionaalsuse põhimõte; printsiibid; konstitutsionalism; kohtulahendid ([WESTLAW](#))

Mereõigus

Charatsis, Alexandros I. The road to implementation of an international regime for carriage of hazardous and noxious substances by sea: a critical appraisal of the 2010 HNS Convention // [The Journal of International Maritime Law](#) (2017) nr. 2, lk. 136-149. Ohtlike ja kahjulike ainete meretranspordi reguleerimisest rahvusvahelisel tasandil.

Märksõnad: ohtlikud ained; veosed; meretransport; ohtlike ja kahjulike ainete konventsioon (1996)

Vasili, Myrto. Private armed guards as seafarers under the Maritime Labour Convention 2006 // [The Journal of International Maritime Law](#) (2017) nr. 1, lk. 37-49. Piraadirünnakute ohuga piirkonda läbivate laevade relvastatud eraturvatöötajate töösuhete reguleerimisest 2006. aasta meretöö konventsiooni tähenduses.

Märksõnad: mereohutus; turvatöötajad; erasektor; relvad; töösuhted; laevad; piraatlus (röövimine); rahvusvahelised lepingud

Rahvusvaheline eraõigus

Lutzi, Tobias. Internet cases in EU private international law – developing a coherent approach // [International and Comparative Law Quarterly](#) (2017) nr. 3, lk. 687-721. Asukohapõhise internetiühenduse mõjust rahvusvahelisele eraõigusele ning probleemidest rahvusvahelist eraõigust reguleerivate rahvusvaheliste õigusaktide ja kohtupraktika valguses.

Märksõnad: eraõigus; internet; kohtulahendid; kohtualluvus; asukoht; info; kohtud; kahju tekitamine

* Artiklid on valitud Rahvusraamatukogus kättesaadavatest välisajakirjadest:
õigus: <http://www.nlib.ee/en/law-journals/index.php?id=13997>

rahvusvahelised organisatsioonid:
<http://www.nlib.ee/en/international-organisations/index.php?id=14000>

Euroopa Liidu õigusosalased teadusajakirjad:
<http://elik.nlib.ee/infoallikad/ajakirjad-2/>

Väljaande koostanud Tiia Melts
Keeleliselt toimetanud Gerli Eero
<http://www.nlib.ee/summaria-iuridica/>

Väljaandele kohalduvad [Creative Commons'i Eesti litsentsi \(versioon 3.0\)](#) tingimused

